

Latweeschu Awises.

No. 16.

Zettortdeenâ 18. Aprili.

1863.

Gluddinachana.

Walsts eefschäigu leetu Ministera kungs 26ia Merjì 1863. Nr. 39. manni tahdu sunu dewis:

"Azzim redsoht taggad wairodamahs wairojabs tahdas luhgschanas un ifstahftschanas-grahmata, kas pee eefschäiga Ministera atnahk par tahdahn leetahm, kas itt nebuht te ne peederr un te naw ja-ismele. Daudskahrt tabs rafstitas par tahdahn neeka jeb masahm leetahm, ka tabs nebuht naw janefs ne pee Ministera nedf arri Gubernements-waldischanas, bet no semmamahm teefahm un waldischahanhm nepahrzessani isdarammas. — No tahdahn nederri-gahm luhgschanahm un grahamatahm gribbedams pasargatees, Walsts eefschäigu leetu Ministera kungs, Walsts-fikretehrs Walujews, nisseem Gubernatoreem preeskchralsta: Zik sinnadami un fur ween gaddahs tahdeem luhdsejeem tilt ifstahftih un erahdih, pee kuras teesas jeb waldischanas un us lahdum wihsi teem ar sawahm luhgschanahm buhs peeteikes, lai gubernements laudis taptu vahrliezinati un paechi atshiu, ka, — ja paechi ar sawahm luhgschanahm ne eet turpu, fur likumi pawehl, bet paechi nomaldahs jeb tihfchi nogreeschahs us nelabbi zellu, — zaur to winnu zelsch ne tohp ihsals, bet garraks un winnu luhgschana naw til aktri isdaramma, ka kad turpu eet luhgtees, fur luhgschana irr usdohdama un ismellejama."

To Gubernements Awises ifsluddinajis, Latweeschu Awises luhdsis ifsluddinahit un basnizas teefu luhdsis, sai wissas basnizas leek fluddinahit scho Ministera pawehleschanu, es wissahm pilskunga-, aprinka-, magistrata- un polizijas-teefahm peelohdinaju, pehz schihs pawehleschanas turretees un fur un kad waijaga un gaddahs, laudihm scho leetu ifslaidroht. — Zelgawas pilli, 6ia Aprili 1863. Nr. 3344.

Ziwil-Gubernaters: J. v. Brewern.

Kanzlera Direktors: G. v. Nummel.

Jannas sunnas.

Pehterburga. Ir Pehterburgas pilsats pirmos leeldeenas svehtkös Keiseram atnessis grahamatu, kurrä isteiz sawu ustizzigu sirdi, un luhds. Iai Kreewussemnes rohbeschas pasarga un fohla prett eenaidneekem wissu palihgu doht, zik spehdams.

Schehligais Keisers pirmä leeldeena tahdu schehlastibas grahamatu arri islaidis par Leeschu gubernementim, kurrä täpat arri Leeschu dumpineekem fohla wissu peedoht, ja tee lihds 1ma Maija deenai atmett eerohtschus un padohdahs. — Sleppena kumitee aisleeguse

scho leelu schehlastibu peenemt un wehl jo nikni mussina us dumpi.

5ia Aprili Newas leeluppē pee Pehterburgas leddus fahjis iset.

Saldatu bisseneekeem atkal ja-eet prohjam un ar teem ispildihs 1) apzeitinatu pilsatu regimenter, 2) 1., 2. un 4tu strelneku bataillones, 3) grenadiru pulku treschias bataillones, 4) ohtru reserves korpusu un 16., 17. un 18tu strelneku bataillones, 5) un reservu pulku diwi bataillones 1., 2., 3. un 5. divisione.

Varshawas Awises isrehkinajuschi, zik zilweku

Pohlu dumpi lihds schim jau krittuschi. No 23 Schaianwara lihds 27 tam Merzim 61 weetâ kahwuschees; no dumpineekem 6193 irr nokauti, 67 faschauti (leelu pulki faschauti, kas isbehguschhi, ne finn usdoht), 1177 fanemti — pawissam 7437 zilwei. No Kreewem 61 nokauts, 192 faschauti un 9 fanemti — pawissam 262 Kreewi; — tad nu ikkatria kaufchanas Kreewem 1 zilweks noschauts.

Maffawas pilstatâ isskaitijuschi 345 tuhfst. 556 zilwekus, starp scheem irr 134 tuhfst. 800 feewischki; tur irr 578 pabrihki ar 42 tuhfst. strahdneekem un 26 drukas nommi.

Widsemmes Iggauu dassâ, kahdâs 9 muischu draudsse semneekem tik ne wissas awis, ir tahs no Wahzsemmes fartes, iskrittuschaas ar akau un schultas fehrgu; ir telli wisseem nikstoht. Itt sawadi, ka wijsapkahrt mahjâs iskrihtoht itt wissas awis — bet daschâs mahjâs paschâ widdû nekahda ne firgstoht. Safka, ka vehrnaaja wassara wainiga pee schihs fehrgas.

Nihgas-Dinaburgas eisenbahne Webruara mehnesi ikkatria deenâ eenehmuse 1719 rubl., Merzi 1621 rubl. un Webruari braukuschi 12 tuhfst., Merzi 11 tuhfst. 6 sumts zilwei. 3 mehneschôs eenehmuse 142 tuhfst. rubl., bet ar to wehl nebuht ne warroht pahrtikt!

Zelgawa. Stahsta wissadas bailigas leetas, ko Leischu dumpineeki effoht padarrijuischhi gan Leischôs, kur dumpineeku pulki lohti effoht wairojuschees, gan Kursemme, kur pahr rohbeschahm effoht nahkuschi laupidami, dedsinadami; — bet kad fahl grunitgi mellekt un atnahk grahmataš no tahn weetahm, kur ta effoht notizzis, tad ne finnas no tam — un skaidri melli. Warr buht Pohli paschi un tahdas fweschu semmes Awises, kas Pohleem draugi, tahdas wallodas tibschî islaisch, lai vaseekam bailigi, lai fweschâs semmès tizz, ka Pohleem leels spehks, un dumpineeki ar to zittus Pohlus un Leischus gribb usmussinaht, lai tik arri zellotees prett Keiseru, jo nu jau teem effoht wirsrohka! Launu un mellus arri pafaule labprah tizz!

Zittas fweschu semmes Awises stahsta, ka paschôs Pohlos dumpis atkal un ar dauds leelaku spehku effoht kahjenê, un ka Leischôs wissi pilfati no Bolangas lihds pat Schauleem un Poneweschai effoht panemti no dumpineekem un Leischu semneeki wissi eimohrt dumpineekem palihgâ. — Bet nu gan no waldischanas grahmatahm, gan no wirsneeku un zittu fungu grahmatahm un tahdeem, kas no turrenes atnahkuschi, skaidri sunams, ka naw teesa. Pohlos daschâ gubernementi saldati, kas pahmekle mallu mallas, itt nekahdus dumpineekus ne warrejuschi useet, daschâs weetâ usgahjuschi un tohs fakahwuschhi; zitti dausahs pa mescheem un zitti effoht tahdi pulki, kas pahr Pruhschu un Eistreikeru

rohbeschahm atnahkuschi. Bet nu Pruhschu un Eistreikeru waldischanas paschâs stipraki waltejoht rohbeschas un sawu paschu semmi un stiprus likkumus prett dumpineekem sawâ semmè islaidschâs. Pruhschôs arri jau kahwuschees kahdâ weetâ un pee Tohrenes pilfata atnehmuschi dumpineekem 5, tad 8 un tad wehl zittus lelus 4 juhgu wesumus ar erohtscheem, ko dumpineeki Pohlos gribbejuschi eekest. — No Leischem skaidri sunams, ka dumpineeki itt ne kahdâ Leischu pilstatâ lihds schim wehl naw ne rahdijuschees nedz eedroh-fchinajuschees kahdu pilfatinu panemt, jo saldati tur stahw, — un nu nahkoht arween leelaks Kreewu spehks us Leischem un dsennahs dumpineekem palkat, kas meschôs blandahs. Kur tahdus usgahjuschi, tur tohs arri fakahwuschhi un finna dascha Pohlu muischneeka wahrdu, kas jau krittis. Semneeki stahw meerigi un tik tahdi palaidneeki dumpineekem peebedrojahs, kas gan ar warru, gan ar labbu naudu tohp peelabbinati. — Sleppena kumitee gan ir Leischôs wissur leekoht ifslud-dinaht, ka Keisera waldischana pagallam un nu tikkai fleppenas kumitees pawehleschanahm effoht jaklaufa, karra-nauda un nekrufschhi jadohd, wisseem effoht eroht-schi jafragrabbj un ja-eet us pirmu finnu un par to gan eefohloht semneekem semmi schinkoht. Bet kurram gan prahtha zilweks tizzehs: woi tahdam, kurru ne redsejis ne winna wahrdu muhscham dsiedejis, nedz finni kur un kahds tas sohltajis un finnu dewejis irr — jeb woi tizzeji, ja tew tahds ko eefohla doht, kas tam ne rohka nedz peederr? — bet tizzeji no wissas firds un ustizzeji tam wahrdam, kas no muhsu firdsschehliga, taisna un spehziga Kunga un Keisera un no Deewa likta waldineeka dohts, teikts jeb peefohliks un gaidams. — Woi tad nu Leischu tahdi nosapraschi palikuschi, ka to paschi ne spehj atsicht? — Spredi nu pats, kas irr taisniba, kas melli. — S.

• **Wihna un tabbakas audsinafchana Kreewesemmè 1861 gaddâ.**

Besarabiâ, Kerjones gubernements seemela pufse un Krimmè wihna audsinafchana lohti isplattijuschees. Da-scheem wihna-kalna kohpejeem, kas Krimmes seemela pufse, leela eenahkschana un wijswairak taggad, kad Sprantschu semmè un Spania zaur wihna-ohgu slim-mibu wihns diwreis tik dahrgas, schis turprettim trihs reis dahrgaks tappis. Krimmè taggad skaita 2 tuhfst. 500 wihna-kalnus, no kurreem ik gaddus 460 lihds 680 tuhfst. wedras (1 wedr. irr 10 tohp.) wihna dab-bohn. No scha mehra Jaltaš aprinki ween wairak neka 300 tuhfst. wedr. tohp fanemts pahrdohschanan un maksa $2\frac{1}{2}$ lihds 5 rubl. f. par wedru. Besarabiâ irr 12 tuhfst. wihna-kalni, kur wihna audsina par

1 millj. 8 tuhkf. lihds 3 millj. rubk. f., un Akerman-nes dahrfsos lihds 300 tuhkf. wedr. Virma wihsa forte mafsa 80 kap. lihds 1 rubl. 20 kap., ohtra 3 lihds 5 rubk. par wedru. Kersones gubernements seemela dastâ, wisswairak frohna muischâs un koloniâs, kas pee Dnisteres uppes un Odessas tuwumâ, ik gadda 120 tuhkf. wedras lohti flifta wihsa fanehma, un tomehr dahrga brandwihsna deht, dahrgi deesgan tappa aismaltsahts. Zaur zaurim warr rehki-naht, ka zaur wihsa audsinaschanu ik gadda wairak ne 2 millj. rubk. f. eenahfchanas. —

Ar tabbakas audsinaschanu jau no fenn gaddeem darbojahs. Besarabiâ un Krimmê tabbaku no ta paßcha laika paßhfst, kad ir Turku semmê ar to eepasfin-nahs, bet tickai 1840tâ gaddâ par lohti flavejamu andeli israhdiyahs. Skaidras finnas mums rahda, ka 1850tâ gaddâ lihds 1 tuhkf. desfetines semmes (3 tuhkf-stosch puhraveetas) ar tabbaku bijuschas apfertas; pufse ar ma f orku, pufse atkal — prohwes deht — ar Turku un Amerikaneeschu tabbaku. Toreis 60 pud-dus (1 pud. irr 40 mahz.) tabbakas isaudsinaja; leelaku dattu, ka taggad, no Krimmes seemela pusses un Dnisteres abbahm pufsehm, no Sorokas lihds Duboraffai audsinaja. Virmo tabbaku lehti pahrdewa, ko nofauza par „Mingrelini tabbaku,” preefch zigaru pabrihkeem lohti teizamu, kas Nihgâ un Maßkawâ dauds tohp bruhketa. Par Duboraffas tabbaku, ko pee Dnisteres audsinaja, mafaja 75 kap. lihds $2\frac{1}{2}$ rubk. fudr. par puddu. Bet taggad tabbakas audsinataju skaidras finnas israhda, ka koloniâs un Cipatorias un Perekopas aprinkos us muischneku semmi, 11 muischâs Tiraspolek aprinkî Kersones gubernementi, dauds muischneku mahjâs un Besarabiâ wairak ne 96 weetâs, wisswairak Orgejewskas un Sorokas aprinkos, 125 lihds 160 tuhkf. puddu labba tabbakas isaudsinata, kas 1 millj. 500 tuhkf. rubk. f. wehritibâ. —

1585tâ gaddâ, kad Enlenderi Virginias mescha-faudihm virmo reis kalka vihpes redsejusch, arri Ei-ropâ fahkuschi fmehkeht. Jebchu Enlenderi Lehnine-nes weetneks, kas toveis Portugalê dsihwojis, schihs lappas fawai Lehnineenei Katrhuei preefch wahschu dseedinaschanas fuhtijis, lai laudis tabbakas fmehke-chana atstahtu, tad tomehr neko ne lihdseja un par to neneela ne behdaja; jo laudis weenreis bij eefahkuschi fmehkeht un tamdeht arri waldischanas un daktera aif-leegschanas neko wairs ne lihdseja. — Par to naudu, ko us fweschahm semmehm aiffuhjtja, fahla pehz paschu semmes audsinah, ka: Palzôs, Unguru semmê un Sakschu semmê. Bet jo isflawetas irr Amerikas tabbakas lappas, kas labbi schahwetas un leelâs muzjâs sapakkatas pee mums tohp atwestas.

Irr vateesi apbrihnojama leeta, ka zilwelki zits

zitta launas eeraschais ahtri eerohn. Kamehr Giroope-peefchi Amerikaneeschem eemahzija brandwihsnu dsert, tamehr atkal no scheem eemahzijuschees tabbaku fmehkeht. Ohtras tik aplamas eeraschais newaid, ka schi. — Ta faktloht — ihsts tabbakas-drudsis lihds schim brihscham paßfaulé isplattijees; jo neweenu paßfaulé dattu ne usefi, kur tabbaku ne bruhke gan us wissadu wihsi. Zits tabbaku fmehke, zits schauz un zits atkal itt ka fukluru fahsch! Ja gribbi tabbakas-fahdejus redseht, tad tickai aiseij us fugga vee matroh-scheem, tur redsefi kahdus fatihtus gabbalus tee mutte bahsch. — Ne-isskaitami milljoni zigaru ilkatrâ gaddâ duhmös aiseet, bet kas ne tickai azzim fahdig, bet arri istabâs gaiju (lupti) padarra neweffeligu. Tirkat ne-isskaitamas tahs tabbakas sortes, kas ar daschadeem wahrdeem tohp nosauktas.

Ir pat pee mums, Latweescheem, daschureis ko pa-brihnotes. Muhsu jauni puikas ne warr fagaidih to laiku, kad wihsa kahrtâ un kad tabbakas fmehke-chana wairs ne warr fahdeht. Vateesi jabrihnas kad gaddahs no-eet, kur wairak lauku laudis fabraukuschi un kur widdü rohnahs jauni puikas, kas duhfchigi un warreni mihlo vihpiti fuhz, un jo leelaki duhni, jo par leelaku gohdu turr. Apdohma pats, mihtais laffitaj, woi ta naw leela naudas istehreshana? — Pilsatâ tas pats eeraddums. Daschureis jau redsehts, ka mass puika pa eelu eedams papiroffi well, ka kuhp ween. Neba wezzaki — to redsedami — winnu ap-rabs, bet turprettim preezajahs, ka jau labbi prohtoht. Arri dascham tehwan flifts eeraddums, ka ne fenn redseju. Puika stahw pee bohdes un gaida tehwu isnahkam; schis isnahzis, deggoschhu zigari senkam dohd rohkas: „Sché, dehlin, vihpa!” — Ak nesaprascha! Ja sinnatuzik tas jaunam sehnam fahdig, tad vateesi ta ne darritu wi. Un ja zits to ne gribb pa-wissam leegt, tad tomehr agrak ne buhs wehleht, ka tickai pehz 20ta gadda; jo tad ne warroht tik dauds weffelbai fahdeht.

Wehl falku, — laimigs irr tas, kas no masahm deenahm tahdai leekai eeraschanai naw padeweess. Pirmfahrt tas aistaupa weffelbu, un ohtrfahrt leeku naudas istehreshana. ... f...n.

Telegraves finnas.

Bruhscchu un Eistreikern waldischana Dahau waldischanai rakstijuse, ka schi tohs jaunus likkumus par Slehswig, Olsteini un Lauenburgu islaishoht darrijuse prett taisnibu, prett fawu fohlischanu, prett Wahzsemmes walstu-beedribas un prett scho semmu likkumeemi. Tadeht to ne warreschoht wehleht. Ir zittas Wahzsemmes walstis tapat spreesch.

Dahnu Lehnisch ne gribb sawam frohnamantinesam, Krishjahna dehlam, Willumam, wehleht valik par Greekeru Lehninu, jo Lehnisch Otto no Baijeru zilts naw ar meeru, ja Willumam ja-atstahj sawa Luttera tizziba un ja Enlante karra-kuggus Greekeru ohstas turredama ne galwo par to, ka Greekeru schim jaunam Lehninam gohdigi klausib.

Gulenderis papreelsch, tad Spranziis un pehz arr Eistreikeris muhsu Keiseram rakstijuschi luhgshanas-grahmatas Pohlu labbad. Ir Spanieris ta darrijis un fakla, ka ir Sweedris, Sweizeri, Portugale un Italia tapat gribboht darriht. Luhds lai dumpineekem peedohd un gahda, lai dumpis us preefsch-deenahm Pohlds wairis ne gaddahs. Pirms schihs grahmatas Pehterburga bij atnahkuschi, muhsu schehligs Keisers pirmā leeldeena jau bij islaidis to leelo schehlastibas grahmatu, ka wisseem Pohleem peedohd un ta pats jau to isdarrijis, pirms bij luhguschi, un wehl klahf wissadas brihwibas Pohleem pefohlijis, ja no dumpja atkalyjabs.

Mejika. Worejs Puēblas pilfamat neneeka wehl naw padarrijis. Safka, ka Napoleons gribboht lab-praht meeru derreht, ja Mejika winnam us gaddeem gribboht nowehleht kahdus kalmus, kur sudrabu rohk, lai Napoleons ar to warroht ismafsahfawus karra-kostes.

Wilna. Kaunas gubernementi Poligweizas meschōs palkawneeks Karpows 300 dumpineekus gluschi fakahwis; 1 waddons noschauts, ohts fanemts luhds ar 1 karrogū, 80 plintehm un karra-leetahm. 2 Kreewi noschauti, 10 eewainoti.

No **Warschawas** us seemeli Babites meschā pee Lipkajeema Generals Kridows dumpineekem dsinnees pakkal, bet bij isbehguschi; tad 3schā Aprilis tohs usgahjis pee Budas Zaborwkas meschā. Usani tuhdal teem skrehjuschi wirsū, kahjneeki skreeschus pakkal, kasaki no ohtras pusses aplenzejuschi meschu; bet bijuse tahda weeta, kur jahtneeki ne warrejuschi jaht; dumpineeki neganti schahwuschi, bet Kreewu kahjneeki strehneeki ar sawahm brangahm plintehm tohs ta faschahwuschi, ka behguschi kalmus un te atkal turrejusches. Nu kapeine Zeimerns ar kasakeem zaur kruhmeem teem usgahsees, bet dumpineekem neko ne buhtu padarrijischi, ja kahjneeki ar bajonetti un fahnōs usari teem ne buhtu uskriftuschi wirsū. Dumpineeki masōs pulzinōs ischlikruschees un stipri turredamees wilkuschees prohjam. Puss standu Kreewi teem dsinuschees pakkal. No 300 dumpineekem 150 dumpineekli pagallam, 11 janemti. Waddons Nemisewskis noschauts. 11 Kreewi faschauti un parutschiks Nemers nokauts.

Warschawa. 4ta Aprila nakti dumpineekli gribbejuschi panemt Minski — kahwuschees no pulksten 11 luhds 2 nakti un dumpineekus aisdīnnuschi.

Warschawā statstija, ka 1000 dumpineeku nahkoht us Warschawu. Balkawneeks Bremens tuhdal wissas mallas istaigajis, neneeka ne atraddis. — Augustowas gubern, majors Sas s̄sinnees dumpineekem pakkal us Ostrolenkas püssi. Bjelaszowas muischā 19. Merzi tohs usgahjuschi, stundas laiku schahwuschees, ka mehr muischa fahkuſe degt — tad dumpineekli aishbehguschi un Kreewi gahjuschi us Lomsas pilfatu.

Wilna 6. Aprilis. Majors Swirkis ar 2 rohtahm Narwas pulka kahjneekem un 1 rohtu jahtneekem isgahjis no Schaukeem un pee Melonoiskas zeema 140 dumpineekus fakahwis, 40 nokahwis, 3 fanehmis luhds ar prowjanti.

Wilna. Pee Wirballies eisenbahnes, pee Koslow-Nedas, 2 barri dumpineeku bij flehpuschees. Balkawneeks tur tohs ne atraddis teem d̄sinnees pakkal un usgahjis Powelaizes meschā un purwi. 120 rohbeschuh jahtneeki tuhdal krittuschi wirsū, kahjneeki pakkal ar bajonetti un kahwuschees no pulst. 7 waklarā luhds naktei un tohs aisdīnnuschi. 110 dumpineekli pagallam, ir waddons Andruschkevics, kas no Parises bij atskrejjis. Kreeweem 2 nokauti un 10 faschauti, un dabbujuschi 80 plintes.

Wilna. 30. Merzi dumpineekus no Narbuta un Drabchewka wadditus kapeine Timowejews aif Berfscha zeema fakahwis un 25 gallinajis. 2 Kreewi noschauti, 5 faschauti.

Warschawa 7. Aprilis kapeine Prewołkis Skwiniskas meschā 300 dumpineekus fakahwis; tapat arri darrijis palkawneeks Penkerschewskis Lipskas meschā.

Bruhschu un **Eistreikeru** Avischu telegr. ſianas raka: Bruhschōs pee Bleschenes dumpineekli kahwuschees ar Bruhscheem. 30 effoht fanemti. — 200 dumpineeki pee Kalischas effoht gahjuschi pahr rohbeschahm us Pohleem. — Zolwiste effoht 1500 dumpineekli. — Pee Kalischas ne laischoht newenau pahr rohbeschahm. — Lelewels pee Eistreikeru rohbeschahm, Lisagoras, Kreewus effoht uswarrejis. (?)

S—d.

Sluddinaſchana.

Tai 15ta Aprilis f. g. un eelsch tam pehz tam nahfamahm deenahm **Waddafes** muischā taps ubrupe noturreta no lohveem, ſtegeem un arramahm leetahm, pee kam arri buhs peschkirta Waddafes Rumbaneeku fainneeka Zahna Mirama konkurses manta. Tas tohp no Waddafes muischas, ka no pagasta teefas pusses, ſchē ſinamu darrihts. 2 Waddafes muischā, 18ta Merzi 1863.

Nibga atmabufahi 175 fuggi; Leva ja atmabufahi 34 fuggi; aifgahjuschi 37 fuggi.

Latweeschu Alwischu peelikkums.

No. 16.

Stâ August.

1863.

Rahditaas: Deenischka maise. — Apustuls Bahwils. — Desmitâ svehtdeenâ. — Zellineeli, us Turraidu braekdami. — Deews wissur klahtu. — Dohdat, tad jums taps dohts. — Glahejs. — Woi tu no Jesus gribbi dsiedeht? — Luttera mahzibas. 12. — Drufzinas. —

Deenischka maise.

18. August, 12. svehtd. pehz wass. sw. atsw.: Mark. 7, 31—37. W. 75. K. 660.
Tohs kurlus Winsch darr dsirdoschus
Un runnajoschus mehmus.
19. Aug., pirmd.: Luhk. 5, 12—16. W. 64. K. 69.
Ak mihtais Kungs, mann' arri
Gan dseedinahit Tu warri.
20. Aug., ohyrd.: Wihlipp. 1, 1—11. W. 406.
K. 354.
Pats Deews Kungs pee mums nahzis
Un darbu eeksch mums fahzis.
21. Aug., treshd.: Apust. darb. 16, 11—15.
W. 550. K. 740.
Pats Deews tew atdarr firdi,
Kad Deewa wahrdus dsirdi.
22. Aug., zetturd.: Apust. darb. 9, 1—22.
W. 209. K. 696.
Pascha Kunga stipra rohka
Saulam zeetu firdi lohka.
23. Aug., peekd.: Neem. 10, 13—21. W. 397.
K. 336.
Kur Deewa wahrdus fluddina,
Tur ween til zellahs tizziba.

24. Aug., festd.: Ebreér. 3, 7—19. W. 549. K. 739.
Schodeen, kad Deewa wahrdus dsirdi,
Tad neapzeetini jel firdi.
25. Aug., 13. svehtd. pehz wass. sw. atsw.:
Luhk. 10, 23—37. W. 62. K. 68.
Ak svehtigas tahs aqtinäs,
Kas Jesu redseht atdarras!
26. Aug., pirmd.: Apust. darb. 16, 16—34.
W. 344. K. 708.
Tew buhs Jesum firdi atdoht,
Ja tu muhscham gribbi dsichwoht.
27. Aug., ohyrd.: Galat. 3, 15—22. W. 340.
K. 285.
Ta tizziba dohd taifnibu
Tam, kas pasuhd zaur bauslibu.
28. Aug., treshd.: Neem. 3, 9—22. W. 342. K. 707.
No bauslibas buhs atsiht,
Ka fohdibä tew jakriht.
29. Aug., zetturd.: Neem. 3, 23—21. W. 339.
K. 284.
Tahs bauslibas gals irr Kristus
Par taifnib' ik weenam, kas tizz.
30. Aug., peekd.: Neem. 6, 12—23. W. 407.
K. 355.
Par grehku-kalpu nebuhs buht,
Kas Deewam gribb par kalpu kluht.
31. Aug., festd.: Galat. 2, 16—21. W. 409.
K. 359.
Ro Jesus Kristus taifno,
Das lai eeksch Jesu dsichwo. — G. W.

Apustuls Pahwils.

Wariseera Saula peewilshchanahs nebij ta, ka winsch Deewa bauschhus dsinnahs veepildiht til wiffai fwehti un uszichtig, — jo Deews tohs prassa dauds fwehtaki un zeefchaki, ne ka jeb kusch wariseeris; bet ta bij winna peewilshchanahs, ka pats sawâ spehka to zerreja isdarriht. Tomehr tas Rungs arri wissatumshâs grehku tekkas winnam pakka gahja un melleja sawu apmaldijuschu awi lihds kamehr atradda. Jo wairak Sauls zihnjahs ar bauflibas darboschanahm pats taisnotees, jo niknaki winna firdi fazehlahs launas kahribas, schaubischchanahs, netizziba, kurneschana, fleppena eenaidiba prett dsihwu Deewu un winna fwehtu bauflib. Grehks palikta pahr leeku grehjigs zaur to baufl. ¹⁾ Ak pohsts un mohkas! Saulam ar ween gruhtaki nahzahs sawu leekuligu wariseera gahjumu un to ahrischkigu bauflibas kalposchanu, ko zilweki flaweja ka pilnigu taisnibu, arri sawâ sinnamâ firdi un Deewa preekschâ par taisnibu turreht; un to mehr winsch ihstenu zellu newarreja atraft, tadeht ka pretti runnadams bauflibas taisnam spreediumam, kas pahrkahpeju pasuddina us nahwi, wehl nespohja ar mutineku semmotees un luhgees: Deews effi man grehzineekam schehlig!

Bet scho aklu lepnibu winsch tobrihd pats wehl nespohja. Jo Sauls fazzijahs karrojoht ne wis sawa gohda deht, bet Deewa, ta bauflibas deweja, gohda un flawas labbad; — un ne wis zilweku dabbas wahjibu un nespohku noleedscht, bet us to stahwoht, ka baufliba deesgan spehjiga, sawus kalspus pilnigi taisnus un fwehtus darriht. Ka meesas prahs Deewa bauflibai naw paklausigs nedz arri to pafpehj. ²⁾ To winsch tai laikâ wehl negribbeja atsikt, jo tad arr buhtu ja-atsikt, ka bauflibai naw eespohjams saweem kalspeem taisnibu un dsihwu eedoht. ³⁾ Bet tahdu bauflibas nespohku Sauls nedriksteja ne eedohmatees, wehl nepashdams to kalspu, kas weenigais warr fazjib: „raugi es nahku, sawu prahs darriht, ak Deews!“ ⁴⁾ un kas ar sawu pilnigu paklausibu irr ispildijis bauflibas trukumu. Un pateesi, Sauls tihscham buhtu palizzis par pahrkahpeju, ja winsch bauflibas darboschanahs buhtu atmettis, pirms tizzibas taisnibu bij dabbujis mantoht zaure Kristus ewangelijumu. ⁵⁾ Sauls sawâ wariseeru gahjumâ wehl wis tik tahku nebij nomaldijs no Deewa zelleem, ka tee laudis, kas wiltigu swabbadibu un meesas saw'wassu zeenidami ne par bauflibu ne par ewangelijumu nebehda. Tadeht Sauls irr peedishwojis to patefihu, ko tas Rungs Jesus tai wahrdâ isteiz: „Ja kas grib-

„Deewa prahs darriht, tas no schihs mahzibas fa-prattihs, woi ta irr no Deewa, jeb woi es pats no „fewim runnaju.“ ¹⁾ Deewa pastahwigu prahs winsch bauflibâ atradda isteiku un zihnjahs nu ar wissu spehku un sapraschanu fcho Deewa prahs isdarriht, lihds atsinnahs pats ka nabbags grehzineeks, pasuddis un pasuddinahs zilweks, kam waijaga pestitaja tahda, ka Jesus Kristus irr. Gan newarram fazziht, ka winsch sawa gohida wariseeru gahjuma deht Kristus atsifchanu, ka nopolnu no Deewa mantojis, — jo tad ta schehlastiba wairs nebuhtu schehlastiba. ²⁾ Bet jafalka pehz pateefibas, ka Deewa schehlastiba winnam pakka gahjuse tumschâ alkâ wariseeru zellâ un to ar bauflibas fahpigeem fitteem pahrmahziju, lai nemtohs behgt vee schehlastibas krehfla. ³⁾

Schim wiham, kam no schehlastibas zaure to tizzibu tik stipram bij palikt, ka Pahwils teesham irr valizzis, tam waijadseja pa preeksch tik wahjam buht, ka Sauls irr bijis, kad sawu nespohzibl atsina, pilnigi to wissu isdarriht, ko baufliba prassa. Juhdu lepnibai prett paganeem, ka smaggai nastai Saulu waijadseja spaidiht un sinnamâ firdi jo zeefchaki winnu pasuddinahk ka bauflibas pahrkahpeju, lai pehdigi, kad meegiga Israela tuksha leelishchanahs gallâ eetu, Pahwils ar wisseem pateefigem Abraäma behrneem Kristus drauds — bes nopolna, no schehlastibas — taisnibu, gohdu un preeku mantotu.

Sauls wariseerôs un Mahrtin Lutters Kattolös, schee abbi to pachu gruhtu juhgu irr wilkuschi. Tee willus gudrineeki, kas Lutteru nehmahs skohloht par mahzitaju, tee ne ween Mohsu un tohs praveeschus, bet arr pestitaju un winna apustulus ar tahdu beesu dekki bij prattuschi aisklaht, ka ne bauflibas breefma-gais spihdums, nedz arr ewangelijuma laipniga gaisma newarreja zaure speestees, un dabbigais zilweks sawâ leekâ gresnibâ jo drohjchi warreja plahties. Bet Lutters tomehr sawus grehkus fajutta un zihnjahs no teem wallâ tilt. Ka Sauls bij nomohzijees ar wariseeru darboschanahm, lai pats sawu ewainotu firdi dseedinatu un pats uppere damees ar Deewu falihdsinatohs, ta arr Lutters naw taupijees, bet mehrdedamees un nowahrdsinadamees kattohu preekschraffstus peepildijis. Tapehz winsch Pahwilu tik dîsli atsinnis, un kad ewangelijuma gaisma arr winna firdi bij atspihdejuse, tad winsch Jesus Kristus assins taisnibu, ka weenigahs ahrstejamas sahles, wisseem wahrgu grehzineeleem irr leezinajis un dahwajis.

Pahwils, no Jerusalemes lihds Mohmu staigajoh, ⁴⁾ bauflibu Juhdeem irr tulkojis, pahrleezinadams sawus

¹⁾ Neem. 7. 13. — ²⁾ Neem. 8. 7. — ³⁾ Neem. 8. 3. — ⁴⁾ Ebr. 10. 7. — ⁵⁾ Neem. 7. 3.

¹⁾ Jahn. 7. 17. — ²⁾ Neem. 11. 6. — ³⁾ Gal. 3. 24. — ⁴⁾ Apust. dars. 28. 23. —

garra aklibā apstulbotus brahlus, ka ittin ka winsch pats gitkaht, appalsch bauflibas buhdams, bes bauflibas dshwojis, arri tee, kaut gan teikdamees bauflibu peepildoh, tomehr winnas pshku un gohdibū ne-pashthoht. Apustuls buhdams winsch jo deenas jo skaidrak sawu paschu wezzu wariseera gohjumu pee neatgresteem tautas brahleem eerandssja; jau ihstens Israels buhdams, kas zaur to bauflibu tai bauflibai nomirris,¹⁾ winsch wilitga Israela nihdeschanu zeeta. Bet Kristus draudse schi apustula mahzibā dahrgus auglus mantoja no fehklas, itt d'silli artā semmē liktas. Tuhlit pirmā Bahwila spreddiki, ko Luhkas usralstijis, ewangelijuma bals atskann til skaidr' un gaischi: „Tad nu lai jums irr sinnams, wihi brahli, ka zaur to paschu jums grehku-peedohschana tohp „pasluddinata: Un no wissa, no ka juhs zaur Mohsus „bauflibu newarrejat taifnoti tapt, ik kurfch, kas tizz, „zaur schi tohp taifnohts,”²⁾ — un Reemeru grahmatā schis tizzibas mahzitajs wissu tizzibas mahzibū schinnis wahrdōs kohpā sanemm: „Tahs bauflibas „gels irr Kristus, par taifnibu ik weenam kas tizz.”³⁾ —

Gamaliels, Saula mahzitajs, sirds-apzeetinafchanā irr beidsees. Winsch wehl schi baltu deen Juhdeem stahw peeminnā un gohdā, ka pirms, kas wiss-breesmigōs lahstōs prett Jesu no Nazaretes lahdejīs. Woi tas bij Saula pascha nopolns, ka Gamalielam lihds ne-apzeetinajahs? Ne buht wis! ween Deewa schehlastiba winnu glahba. To arri Bahwils pats atsinna un leezinaja.

N—n.

„Ar manneem labbeem darbineem
Bij stahweht man ar kaunu,
Mans prahs ar wisseem lohzelkeem,
Tee d'sinnahs ween us kaunu,
Sirds-bails man bij issamist
Un nahwei bij us manni krist,
Eksch elles man bij nogrimt.“

Desmitā svehtdeena psh wass. fw. atswehtes.

Sawā meldina.

- Jesus raud ar svehtahm raudahm
Jerusalem, par tew,
Sirds tam luhst no d'sillahm gaudahm:
„Mohstees jel no grehku fnaudahm,
Sirds, atmihkstini jel few!

¹⁾ Gal. 2, 19. — ²⁾ Ap. d'arb. 13, 38, 39. — ³⁾ Reem. 10, 4. —

2. „Ak kaut wehl tu apdohmatu,
Kas pee tawa meera derr;
Kaut tu jel ar fahpehm nahktu,
Sawus grehkus fuhdseht fahktu; —
Karsta luhgshan' gruhti fwerr.

3. „Bet tu zeeta! allasch leedsees
Atsikt mannu mihibu;
Tik pehz pasaul's leetahm steepees,
Un us sawu gudrib' teepees; —
Wehl tu apkamp neezibu.“

4. „„Jesu, Tawas affras eekriht,
Karsta elje, firdi man;
Tawa mihibu man atspihd
Mannā firdi d'silli eemicht,
Tawa augsta schehloschan’!“

5. Us Tew, Kungs, es firdi zessu,
Sirdi turru Tewi ween,
No Tew Garra-straumes smessu,
Zaur Tew behdu-nast' nowessu,
Tu mans spohschums naft' un deen.““

J. Gr.

- Zellineeki, us Turraidu braukdami.

„Reds, Pehter, kas tee tahdi brauzeji, kas tur no kalna nobrauz!“ Tā Turris us sawu beedri fazzija, abbeem plawā strahdajoht Rihgas leelzetta-mallā starp Rubbenes un Waidawas-krohga.

„Kas tad par wisseem brauzejem warr finnaht, kas tee tahdi,“ atteiza Pehteris. „Woi tad gan mas irr, kas schi garram dohdahs.““

Turris: „Teesa gan. Par wisseem arr negribbu finnaht, bet schi man itt sawadi rahdahs. Irr garra rinda, kahdi astoni wahgi, un tomehr naw wesum-neeki; naw arr semneeki, ka no apgehrbjā reds, un tomehr arr naw nekahdi augstmanni, ka no firgeem un wahgeom nomannams, lai gan zitteem arr diwi firgi preefschā.“

Pehteris: „Nupat wehl tohs ihsti usskattiju; irr gan sawadi. Leekahs, ka lustes dehl ween brauz, lai gan neisskattahs ka tahdi, kam dauds naudas, ko lustes dehl isdoht, un dauds laika, ko tadehl nokaweht. Gribbetu arr finnaht, kas tee tahdi.““

Satikkahs pehz schi strahdneeki ar draudses-fkohlmeistera kalyu un dabbuja no ta d'sirdeht, ka tee effohf fkohlmeisteri bijuschi, kas zellā effohf us Turraidu, kur sapulzinajotees par saweem ammata-darbeem farunnatees.

Zellineeki pa to starpu dewahs lehnitam us preefschu un Straupe pahrbraukuschi ehdinaja sawus firsus. Jau pee Lentschu pastes-krohga teem wehl weeni wahgi bij preebedrojuschees un Straupe atkal kahdi ammata-beedri bij preefschä. Tur teem firsus barrojohz zitti staigaja apkahrt to weetu apluhkodami, zitti krohga sawu laiku laveja zits ar zitti farunnadamees, zitti gan arr aifgahja pee Straupes skohlmeistera to aymerleht: bet wissi rahnijahs preezigi ka putni, kas ilgu laiku sprahstā turreti, nu reis no ta issprukkuschi preezajahs pa mescheem un laukeem apkahrt-laiesteess.

No Straupes tahak brauzoht jau pulks bij wairojees labbi, ta ka nakti pulksten diwpad'smitos preebrauza diwpad'smit wahgi ta Turraidas semneeku mahja, kas us Inzeemas pufi tuwaka pee muischias.

Sche atradda wissus mahjas-taudis jau gusloht, bet pahra ammata-beedrus, kas preefsch winneem tur eebräukschi, wehl nomohdā. Schee nu valihdeja teem nupat atbraukuscheem, usmohdinaja mahjastehwu, kas, lai gan no meega mohdinahts, zellineekus itt mihi usnehma un teem mahjas-weetu erahdija gan klehti, gan us mahjas behninem, ka nu gaddijahs.

Zitti wehl nehmahs aiseet us tuwo Turraidas schweizeru-mahju luhkoht, woi tur arr kahdi ammata-beedri atnahkuschi, un atradda to paschu ar skohlmeistereem pilnu, par ko lohti preezajahs nomannidami, ka scho-reis dauds beedru sanahls us sapulzeschanohs.

Jurris un Pehteris laikam nebuhs weenige bijuschi, kas par scheem brauzejem brihnijuschees, bet laikam wehl daschi zitti, un scho starpa ware buht buhs arr tahdi, kas wifswairak brihnijahs par to, kas tad skohlmeistereem tik dauds ko farunnatees un spreest par saweem animatu-darbeem! Woi tad winni wehl nemak sawu darbu, ka jaect mahzitees? — Par to buhtu brihnuns! Jo kadehk tad buhtu eezelta pee Waskas skohlmeisteru-skohla? Bet ja mahk, kas tad nu wehl dauds ko farunnatees un spreest! — Kad tik nebrauz, laiku un naudu weli tehredami, pehz atkal skohlas behrnu wezzakus un draudses spesdam, lai preeleek pee lohnes, jo newarroht zauri tikt!

Pamasam, pamasam, mihi teesataji un spreedeji! Nespreeshat ahtrumā par nabbageem skohlmeistereem! Updohmasim eepreefsch, us ko skohlmeisteri zelti, kas irr winnu ammats un darbs, un woi warr buht naw waijadiga leeta, ka tee kohpā nahk us farunnaschanohs zits no zitta padohmu nemtees.

Woi effi wehrā lizzis, ka irr ar appineem? — Ne-peespraudi appineem meetus, un tu no teem nekahdus auglus newarri zerreht. Pa semmes wirsu steepdamees teem janihkst sahle, kur teem retti rassa noschuhst, un tapehz seedi nonihkst, pascham jasahl puh un tilpat zilweku ka kustonu kahjas tohs saminn. Jo appini naw radditi gar semmi wilktees; tee melke zeltees goisa, bet paschi newarredami turretees, — ja teem naw us ko atspeestees, pee ka zeltees — paleek pihschlös un nihkst. — Bet peespraudi teem meetus — jo treknā weetā un jo labbi paschi irr, jo stiprus un garris — un luhko tad, ka tee sawas galwinas pazeldami us augschu, us debbesihm steepjahs augusti jo augusti; luhko, ka tad winnu stiugas pilnas buhs ar seedeem un augleem, ka tawa firds par teem preezasees.

Tapat irr ar zilweka-behrnu. Ja tam arr naw, pee ka tas warr kertes un us augschu, us debbesihm augt, tad tas arr weltahs gar semmi, tas irr: puhelejahs un darbojahs ar schihs pasaules leetahm un kahribahm ween, fahk winnas dublōs wahrtitees, paleek tumfibā un tur nonihkst. Un tomehr zilweks naw nebuht raddihts, ka tam ar sawu prahdu buhs pee pihschleem un dubleem peekertees un tumfibā dsihwoht. Ussfatti sawu behrnu, ka tas dauds mas pa-audsis zessahs stahwu un staiga, ka winsch sawas skaidras aztinas zilla us debbesihm, un tu nomannissi, ka winsch naw raddihts tumfibā pa pihschleem wahrtitees. Bet tomehr winsch irr ka appini: bes meeta, bes kohka un atspaidas pats nespohj us debbesihm zeltees.

Zilweka-behrns tikkai zilweku starpa augdams paleek par zilweku. Kad tawam behrnam buhtu ja-aug-swehru pulka, winsch tad arr eenemtohs swehru era-schäss un dabbu. Bet behrns, augdams pee tehwa un mahtes, darra un eenemmahs, ko schohs reds daram. Tapehz juhs, tehwi un mahtes, ihpaschi effat aizinati saweem behrneem par stiprem kohleem un atspaidu buht, pee ka peekhruschees tee wart us augschu, us debbesihm augt. Tadehk arr, ja ta nedarriseet, jau zittadi newarrehs buht ne ka Deew's draud: Tehwa un mahtes grehki — ko behrni redsedami tik lehti eenemmahs — tiks peemeleki pee behrneem sihds tresham un jetturtam augumam.

Bet tehweem un mahtem irr dauds un daschadi darbi; teem mas waskas atleek ar saweem behrneem puheletees un tohs mahziht, tadehk teem valihgu wajaga pee schi wissgruhta darba, — un us to irr zelti skohlmeisteri. — Kad nu tehweem un mahtem buhs behrneem par kohleem buht pee ka tee, paschi wahji, warr no pihschleem us debbesihm augt, woi tad skohl-

meistereem nè? — Ieb woi tu sawu behrnu tapehz ween dohdi skohla, lai tur mahzahs rafsiht, rehkinah, Wahzu wallodu u. t. pr.? — Ko wissa finnaschana palihds, ko palihds pascha Deewa wahrdi finnaschana, lad behrns nelur neatrhohd to waijadfigu atspaidu, to kohku, pee ka warr pazeltees no vihscleem un us debbesihm augt un sneegtees! — Skohlmeisteram waijaga wairak darriht, ka tawam behrnam scho, to eemahzihit: winnam waijaga tawam behrnam par to atspaidu buht, us ko tas warr atspesstees, — par to stabbu un meetu, pee ka tas warr us augschu sneegtees. — Tas irr skohlmeistera ammats un darbs.

Bet zilweks, no dabbas wahjsch, muhscham ar sawu spehku par tahdu stipru ohsolu nepaleek; lad naw mahzijees us to atspesstees, kas ween muhs darra spehzigus, kas pats irr tas zelsch, ta pateesiba un ta dschwiba, — tad arr muhscham newarrehs par ihstu skohlmeisteru buht. Tapehz tam par wissahm leetahm us scho speeki ja-atspeschabs, pee schi stabba jakerrahs, bet turklaht arr jastipringahs beedrojotees ar animata-brahleem un no teem padohms jasmest. — Tapehz tad juhs semmes - kohpeji satifikuschees runnajat no semmes. darbeem un zits no zitta padohmu maflejat? Woi juhs wehl nemahkat semmes - darbu? — Nu, ka arras, lai gan proht sawu darbu, allach wehl warr mahzitees klah, un winnam itt waijadfiga leeta to darriht, — ta wehl wairak skohlmeisteram, kam dahrgaki stahdi, prohti nemirstamas dwehseles, ustizeti kohpt un audsinaht. Scho padarriht, padohmu nemtees zits no zitta, atsikt jo wairak,zik dahrgs un augts darbs teem ustizzehts, un zaur to stiprinates ar pret pafaules apsmeescham, kas mas faproht skohlmeistera-ammata gohdu un gruhtumu, — tas irr tas darbs, us ko tee ik gaddus fanahk Turradas, un teescham labz un lohti waijadfigs darbs, un ne wis welta naudas un laika tehreschana.

Ta tad arr schogadd tapat muhsu zellineek, ar ko eefahkohit satikkamees, ka arr winnu ammata-brahki farunnajahs un spreeda puosohtu deenu laikä un nespelja wehl ihsti gallä tilt, tomehr lad newarreja ilgaki kohpä palikt, tad jau bij atkal jadohdahs zellä us mahju.

No minnetas Turradas semneeku-mahjas aibrauza weenä reisä 14. wahgi us Inzeemas pussi, aibwesdamä skohlmeisterus, kas preezigä prahä, stiprinata garrä un atjaunotä spehka — mihligam mahjas-tehwam ar Deewu fazzijuschi un par kohrteli pateikuschi — atpak-

kak dewahs us sawahm mahjahm, jo tahfaki brauk-dami jo wairak isschikrdamees pa weenam.

Lai tee brauz ik gaddus leelös pulsos; lai katu reis fmechahs dauds labba padohma, dauds stiprinashanas un preeka tiflabb' farunnajotees, ka arr kohpä dseedohst jaukas mihligas dseefmas Turradas kahnös; un winnu sapulzeschanahs buhs gohdä turrama, lai gan nebrauz ne ar stalteem sirgeem nedz ar skalsteem wahgeem; winnu sapulzeschanahs dauds labbus auglus nessihis teem behrneem, kas winneem ustizeti un zaur scheem arri winnu wezzakeem, jo tahs peepalihdsehs, ka skohlmeisteri jo wairak peckerdamees pee ta, kas pats no debbesihm nahzis muhs us debbesihm welk, behrneem paleek par stiprem kohleem, pee ka tee warr kertees, kamehr tee paschi buhs mahzijuschees fatwert to ihstu speeki un kohku, Jesu Kristu.

A. Schwich,
Rusenes dr. skohlmeisters.

Deews wissur klahu.

Deews irr klah, kur faule spihs,
Kur us pukcham rassa kriht,
Klah kur putni tahlu skreen,
Ir kur tahrpinch vihsclos leen,
Draugi kur astahjuschees,
Nebihstees! tew klahu Deews.

J. Kurseins,
meichsargz Ahrzeemä.

Dohdat, tad jums taps dohts.

Luhk. 6. 8.

Schi naw no zilwekeem isgudrota mahziba, bet run-nata no tahs muttes, kur wiltiba naw atrafta. Pa-faulei pa gallam zittada mahziba: Nemmat, willat, plehshat, krahpat, zik ween warrat un finnat, tad juhs palikfeet baggati! — Kam nu taisniba? — Juhs warr buht wissi atbildeet: Deewa wahdi jau muhscham newarr melloht, bet pafaules irr mellu pilna. Un tahda atbilda irr labba. Tomehr ar mutti pateesibu isteilt naw gruhti, bet dschwischam to parahdiht, tas irr gruhti. Bet weens Deewa wahrdi, ko padaram, mums simt kahrt wairak palihds, ne ka simts Deewa wahrdi, kas gan prahä eenemti un mutte atrohdahs, bet dschwijoht neteek padarriti.

Dohdat, tad jums taps dohts, tas irr Deewa wahrdi, bet tur klah arr dabbas-likkums. Ja tad to negribbi padarriht tapehz, ka Deewu mihko un bish-tees, tad darri to gudrs buhdams.

Kas tihrumam nedohd waijadfigus suhdus, kreetnu apstrahdaschanu un labbu sehlu, tas lai muhscham negaida, ka tihrumus winnam dohs pilnigus un labbus auglus. Kas behrnam nedohd waijadfigu barribu un apgehrbu, kas to neaplohp pa reisi, lai negaida, ka behrns spiegsees un wesseligs usaugs par stipru strahdneku; kas behrnam nerahda mihlestibu, lai nezerre, ka lahdu reis no winna mihlestibu atdabbuhs. Kas kalmam nedohd peenahlamu maissi un algu, tas lai no ta nezerre kreetnu darbu. Un ta irr wissas buhshanäs. Ar to mehru, ar ko tu mehro, arr tew tiks atmehrohts. Ja nedohsi, tad arr nedabbuhs. Ko sehs, to plausi.

Preeksch lahdeem gaddeem P. muischä eeksch Widsemmes leelskungs fawem fainmeekeem mahjas dahwoja us naudas-renti, het prassija tur klah, lai wissi fainmeeki fawā starpā apgalwojoh zits par zittu tà, ka wisseem par weenu buhtu jamaksa, ja tas pats nespehtu. Lautineem par to bij bail, ka warr buht preeksch zitteem buhs jadohd — jo bija tai walsti lahdi desmit fainmeeki, kas paschi dsehraji un palaidni buhdami, fawas mahjas gluschi bij palaiduschi — un tadeht naudas-renti neusnehmajs.

Par gaddu wehlaki tomehr bij drohſchaku prahru usnehmufchees: gahja pee leeskunga un luhds, lai scheem mahjas us naudas-renti dohdoht; buhſchoht zits par zittu galwoht. Leelskungs bij ar meeru, un fainmeeki fawas mahjas us naudas-renti fanehma, jo bij isgudrojuschi labbu padohmu, ka ar teem pakrittuſcheem fainmeekeem darriht: nehmajs teem doht eepreeksch, lai nebuhtu pehzgallä arr preeksch winnu mahjahm rente jamaksa.

Bet dohdoht arr jaleek wehrä, ka dohd; jo katra dohſchana arr nepalihds. Wedd suhdus aklä purrä; tee pasuddihs un ne ka labba nepadarihs. Kaisi fehlas graudus us leelzella; tee isnihzihs, jo putni tohs apehdiihs un lauschu kahjas tohs famihs. — To P. muischas fainmeeki bij labbi wehrä likuschi un tahdu padohmu usnehma; winni naudu samettuschi pakrittuſcheem fainmeekeem virla firgus un lohpus,zik teem truhka, gahdaja labbu sehlu, derreja labbus strahdneku, un pasuedsa labbibu preeksch maises un putras, lai kalspeem un pascheem nebuhtu bads jazech; bet eezebla arr wehl katraam zittu gohdigu fainmeeku par usluhku, isrihkolaju un darba-dsinneju.

Tä eezebla Mantneeka fainmeeku fawam nahburgam Plihtneekam par tahdu usluhku.

Mantneeks Jurgos Plihtneeka mahja fanehma jaunohs kalpus, eeweda rudsu miltus un putraimus, arr sirmus, taukus, fahli un zittas waijadfigas leetas.

Tad apluhkoja darba-rihkus un wahgus, un usdewa kalspeem, lai salahpoht, kas lahpams, lai pataisohnto jauna, kas truhla.

Plihtneeks isnahzis us to fazzijsa: Labbi gan, brahl, ka man wissu waijadfigu peewedd, bet to jau nezerre, ka ko atdabbuhs. Kad es diwdesmit gaddus sché dsihwodams ne ko ne-esmu fadfinnis, kur tad tew ta gudriba nahks, wairak eedsiht. Darbojees ween, gan redsesi! peeleez ween, gan peekussifi!

Gewedda Mantneeks ohtrâ deenâ labbu firgu un diwas gohwis. Plihtneeks firgu negribbeja fanemt; tas jau effoht wairak, ka sché waijagoht. Saimneeze gohwis arr labprah negribbeja. Tahs effoht zitteem lohpeem neaprafas; lohpi baddischotees ween; skahdes ween no ta zelschotees. Un kur tad wissi tee lohpi pahrtifshoht til fliftas gannibas, ka scheem effoht; un kur tad wehl seema til dauds lohpeem un firgeom barribas nemfchoht. Tahda Plihtneekem bij pretti runnafchana. Bet Mantneeks atteiza: Nebehdajatees par to, gan redsesim, ka isees. Ja tad ne mas newarrehs lohpi pahrtift, tad jau tohs atkal atnemfchu. Dauds jau Plihtneeki arr wairs pretti turretees nedriksteja peeminnedami, ka pagasta fanahfchanä bij nosprests, katu pakrittuschi fainmeeku, kas ar tahdu mahjas usluhkochanu un isrihkochanu nebulhſchoht meerä, no mahjas atstahdinaht.

Nu Plihtneeka mahjas semme tifka orta, ka lihds schim wehl nebij notizzis; plehsa arr jaunu semmi klah, lihda lihdumus un ta atnahza fehjamais laiks. Plihtneeks nurdeja un kurneja: kas ta par strahdneku effoht; til dsiilla arschana winna semmē negeldoht, tannis weetä, ko no jauna plehschoht klah, flapjuma deht ne kas neaugfchoht. To jauno mohdi, ka wairs ne kruhmu ne eshu ne-eraugaoht, pa wissam newarroht panest, laukli paleckoht kaili, ka plausis, u. t. pr.

Schjamä laikä Mantneeks ar sehlu klah, eet ar Plihtneeku pa laukeem aplahrt farunnatees, ko katra weetä seht.

Sché, tä wisch us Plihtneeku falka, fehsum waffaras-kweeschus.

Plihtneeks: Kweeschus! woi tew prahs! kad manna semmē kweeschi auguschi?

Mantneeks: Gan audsihs, ka man aug tahdä paschä semmē.

Plihtneeks: Kä tu nu tawus laukus ar manneem warri lihdsinah! Es falku, neaudsihs un neaudsihs; ka par diwdesmit gaddeem naw auguschi, tä arr buhs schogadd. Woi man par behrnu un nejehgu turri? Darri ko gribbi un neprassi wairs man. — Wisch dusmigs aiseet, Mantneeku weenu atstahdams.

Schis nu fehja kweefchus, kur nodohmajis un ta arr zittus waffarajus, un paldees Deewam! auga kweefchi, sirai, meeschi, ausas un linni, ka bij preeks pasflattitees.

Plihtneeks krattija galwu pee few nurdedams, ka woi nu Mantneeks effoht burvis, woi schis effoht ihpaschi tahds gads, kur wis augoht, jo tahdus waffarajus wehl ne-effoht redsejis sawa semme. Gan zittos gaddos ne-augschoht wairs.

Pebz Jahnem Mantneeks Plihtneeka fainneeki prassija, ka ar lohpeem eetoht? Schi atteiza, ka labbi; dohdoht til dauds peena, ka pascheem preeksch pahrtikschanas gan un effoht arr pahra pohdus fweesta wehl warrejuje sakraht. — Kapebz tad nu schogadd lohpi nebij badda, kur wehl divas gohwis bij peenahkuschas klah? Bij apsehta lahma puhrweeta ar wiikem, ko plahwa un katra pufsedeenâ lohpeem preekschâ dewa.

Saimneeze arr bij meerâ, kad Mantneeks to padohmu dewa, sakrahtu fwestu pahrdoh un naudu rentei glabbaht, jo zerreja, ka lihds ruddenam preeksch seemas warreshoht schogadd wairak sakraht, ka zittos gaddos, jo schis jau effoht ihsti laimes gads, ka lihds schim wehl ne weens ne-effoht bijis.

Ruddens atnahza un sakrahja wissu Deewa fwehtib. Bij audsis ne ween preeksch pahrtikschanas mahja bet atlalka arr preeksch pahrdohschanas til daudi, ka rentes-naudu warreja fadsiht un lahdu daffu no ta parahda lihdsinah, kas bij zehlees sirgu, gohwis, fehku un zittu waijadisbu apgahdajoht.

Ta pat arr bij pee teem zitteem pakrittuscheem fainneekem notizzis un notifka ohtrâ gaddâ arr wehl, jo pirmais naudas-rentes gads pakrittuscheem bij laimes gads, ne wis tapebz, ka buhtu augligaks bijis par dauds zitteem, bet tapebz, ka semme bij labbaki kohpta, darbi riltigâ laika padarriti un sehla labba.

Treschâ gaddâ Plihtneekam sapraschana nahza, kapebz tee diwi gaddi tahdi augligi bijusch, un ka winna semme arr augoht kweefchi, labbi rudi un wissada labbiba. Gahja pee Mantneeka un fazzijs: Nahburgs, es taggad to wainu finnu, kapebz man agrak ne kas neanga bet taggad aug. Bij manna pascha waina! Taggad esmu mahzijes, ka semme un mahja kohpjama, esmu arr atmetsis krohga-zelku statigaht. Ja uswehli, tad pats atkal cesahlfchu mahju waldiht. Kur nesinnaesch, tur tawu padohmu prassischu.

Mantneeks bij ar meeru. Plihtneeks sawu mahju waldiya labbi, mafaja ik gaddus renti un noslihdsinaja wissus parahdus. Un ta pat arr tee zitti dewini P. muischas fainneeki darrija.

Ta tad P. walstes fainneeki, tapebz ka bij dewusch, paschi dabbuja:

- 1) mahjas us naudas-renti,
- 2) desmit palaidschu fainneeku weetâ desmit gohdigus fainneekus
- 3) atdabbuja to, ko aisdewusch, un tur klah
- 4) leelu pateizibu no teem, kam palihdsjeusch.

Un dabbuhs arr wehl — ja sawu labbu darbu tizibâ darrijusch — to algu no ka irr laffams Matt. ew. gr. 25, 34—40.

Tapebz dohdat, tad jums taps dohts. A. S.

Glahbejs.

Irr glahbejs, wisseem atrohdams, Bet falki: woi tew pasihstams?

Kur ween winsch nahza, kur winsch stahjabs, Tur nabbagi un sehrtfigi
Un wissi behdu laudis krahjabs;
Tee luhsahs: „Kungs mums palihdsi!”
Un winsch ar schehlastibas rohlahm
Tohs usnehma itt laipnigi,
Un teiza — pestidams no mohlahm —
„Lai noteek, ka juhs tizzejschi!”

Us winna wahrd wehl mehmi klaiga,
Tee alli reds, tee kurli dsird,
Tee tissi deij un fweiki staiga,
Winsch grebz'neekem dohd schekihstu fird,
Un mirruschus no nahwes mohda.
Labb' katram, kas fcho kungu gehda!

Tad falki: woi tew winna wahrd
Jau sinnams irr un falds un gahrds?

J. Kurfeins.

Woi tu no Jesus gribbi dsirdeht?

Skohlmeisters lahd'reis rihta-stundâ ar fawem skohlas-behrneem farunnajahs par ohtru tizzibas-lohzechli, to tulcodams, un isskaidrodams ta Kunga Jesus leelu mihestibu, ka winsch ween tapebz paftaulâ nahzis, lai muhs pasuddusches un pasuddinatus zilwekus atpestitu un atpirktu no wisseem grehkeem, no nahwes un no wella spehka, ka mehs zaur winnu eeksch taifnibas, nenosedibas un fwehtibas warram dschwicht scheit laizigi, un tur muhschigi. Us skohlmeistera jautaschanu kahds skohlneeks no benka pazehlees atbildeja: „Zeenigs skohlas-kungs! Luhdsami neprassat man; es no Jesus negribbu dsirdeht.”

Stohlmeisters atteiga tā runnadams: „Rabbi, kād tu man to effi issazzijis; es dohmaju kā tu Jesu mihlo un winnam gribbi kalpoht, bet kād tu no winna negribbi ne dīreht, tad no fchihm stundahm warri atkahptees, un es ar tevi par Jesu ne kād wairs nerunnafchu.“

Sehns atkahpjahs; bet brihscham rahdijahs itt dohmigs, brihscham gauschi nemeerigs, un trihs deenas wehl nebij pagahjuſchās, kād tas pē ſkohlmeiftērā eenahzis, ar affarahn ſawu grehku noscheloa un pēdohfcham luhdahs par tahdu atbildu. Skohlmeiftērā behrna atgrefschanoħs redsedams, tam ne ween peedewa, bet winna arri jo prohjam itt uszihtigi no Deewa wahrdeem pamahjija, lai atſihtu kas wehl truhkst un kas jadarra, ja gribb tam Kungam Jesum kalpoht un pakkal staigaht.

Es wehletoħs, kaut ir dasħs lassitajis tahdu preeka-briħdi peedfihwotu, kā fħee abbi, ſkohlmeiftērā un winna ſkohla-behrns!

Ak, zif dauds wehl irr tahdu, kas no Jesus ne kō ihxi negribb dīreht. To gan wehl zeefch, kād teem stahsta, kō Jesus preekħi mums irr darrijis, bet kād teem atgahdina, kō Jesus no mums prassa, tad aibahħsch aufis.

A. Scherbergs,
Sallaspils ſkola.

Luttera mahzibas.

12. puifch u kahrtai.

Jaunekli, kas tu paſauli wehl nepaſħisti, nemm weħra, kō es tew mahzu; tad tew labbi klahfees, un taws zeffħi pa reiſi isdohħeess.

Dennees itt uszihtigi pēħz Deewa biħjaħħanas, tad tu no dauds nelaimehm isglahħfees un labbumu man-toxi klahtbuħdamā un nahkamā laikā.

Nedħod praħtam waſſu us nedarbeem, un nedennees kahribahm pakkal, kā tee besdeewigee darra, no Deewa ne neċka nesinħadami.

Sargees jeb kurrā gaitā no flinkuma, un turres allasħi schikħi un kaunig. Ne-ej, kür għażżeen tewi willina, un behds no kaundarritaju tekkahm.

Stahwi gattaws, kā apbrunnoħts wiħrs, kād paſaules nikums un bleħdiba tew wirfu lauschħas. Ween us Deewu raudsidams tu uwarrefi wiffa's leetħas. Baudi preezigi un ar goħdu, kō Deewu tew doħd.

Kād Deewu tew preeku ppefekk, tad fanemm to pateizigi.

Kād winsħi tew behdas fuħta, tad nebuħs pahbiħtees un issamist.

Jaunekli nellahjahs aplam fuhrtees, fuhditees un nowahrdinatees. Behdas un bailes pirmu spieg-tumu drihs maita un jaunibas feedus noteħre.

Neapkraujees preekħi laika ar pahrleku muldu un nastahm. Kād wezzums nahks, tad mohħas un gruh-tums jau netruħks, un wiffadas fahpes un wahrdsbas tevi spaidihs.

Jaunekli allasħi ahtra fids un pahrgalwigs prahs; tadeħħi waldees, mans deħls, un apdohma-jees labbi, pirms usnemmees kō runnaħt jeb darriħt; tad tu nekrittixx eena idneka tiħkla.

Nepalaidees us ſawu guðribu, un nedohma pats ween jau ifschikt labbu un kaunu. Sapsafchanu mekle wairoħt wiffa ſawā muħsħa, un neleedsees peneħmet derrigu padohmu pat wezzumā.

Mans deħls, dohma us to Kungu muħsū Deewu wiffa tawā dīħwibā, un neleezees patikkees greħkloħt, jeb winna bausħlu pahrfahpt.¹⁾

Un allasħin fl-awie to Kungu tawu Deewu, un luħds no winna, kā taweeem żelleem pa reiſi isdohħas, un kā wiffahm tawahm tekkahm un padohmeem laimejħahs.²⁾

Sirdi tizzigs, ū kħadris, droħfħas,
Tschakkis roħħas, kahjās. —

N, kür puifis brangs un kohħħas,
Leizams laukā, mahjās. N-n.

Druszinias.

Kur atroħdam, kō meklejħi, tur nahkħas pateiktees; Kas nepateiz, tas faunħas atraddi, kō meklejħes.

Dasħs labs tik prahħtu palaiddi us iħsu briktini, Un fasseħħeess pats nemannoħt us wiffu muħsħibu.

Kam Deewi sħeld semmiti bij dīħwu seħħlu seħħijs, Tam audseħt, gattaweh t-Winħi allasħi to arr speħħijs, Kaut dasħħakħt zilweżiñiż ween fuħras affras leħijs.

Lai Deewa lauzini gan fl-likħi un falst, Tee galla atsaħħoħ ar pilnu druwu; Lai Deewa kohzini arr wiħst un falst, Teem feed' un augħlu laizinx ħiomehr tuwu.

N-n.

¹⁾ Tob. 4, 5. — ²⁾ Tob. 4, 19. —